

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ
УСКЛАЂЕНОСТИ
ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА
ПОСЛОВАЊА**

За период од
01.01.2017. до
30.09.2017.

Финансије, октобар 2017. год.

САДРЖАЈ

Основни подаци о акционарском друштву	3
1. Физички обим активности за I- IX 2017. године	4
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2017. године	4
1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2017. године	5
2. Финансијски показатељи за I-IX 2017. године	6
2.1. Биланс стања	6
2.2. Извештај о токовима готовине	7
2.3. Биланс успеха	8
2.3.1. Укупан приход	8
2.3.2. Укупан расход	10
2.4. Резултат пословања	12
3. Инвестиције	13
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	13
5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	14
6. Констатације	15

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електромрежа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања	2 0 0 5 4 1 8 2
ПИБ	СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Основано први пут	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Надлежно министарство	Министарство рударства и енергетике, Министарство привреде
Веб сајт и мејл адреса	www.ems.rs ; kabinet@ems.rs и pr@ems.rs
Седиште	Београд, Кнеза Милоша 11
Организација	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике
Годишњи програм пословања	Влада РС дала сагласност решењем 05 број 023-288/2017. (Службени гласник РС бр. 6/2017)

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електромрежа Србије је оснивач два зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву ЕМС АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.

Такође, **Акционарско друштво Електромрежа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координационои центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 75% у акцијском капиталу привредног друштва SEEPEX а.д. Београд
- 4) акционар са учешћем од 10,01% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (14.638.335 акција)

1. Физички обим активности за I- IX 2017. године

1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2017. године

Трансформаторске станице

Према стању 30.09.2017. године предузеће располаже, без података за Косово и Метохију који су под привременом управом УНМИК, а са ТС Валач, са 39 постројења и 75 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 15.598 MVA.

ТС - Капацитети постројења по погонима са стањем на дан 30.09.2017. године без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	План 2017 бр. построј. (ком)	Бр. построј. 30.09.2017. (ком)	План 2017 Бр. транс. (ком)	Бр трансформ. 30.09.2017. (ком)	Процењена инстал. снага 2017 (MVA)	Инстал. снага 30.09.2017. (MVA)	Степен реализације
1	2	3	4	5	6	7	8	8/7
400/x	БЕОГРАД	7	7	10	10	3.600	3.600	100%
	БОР	2	2	2	2	450	450	100%
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	5	5	10	10	3.100	3.100	100%
	НОВИ САД	4	4	7	7	2.300	2.300	100%
	УКУПНО		18	18	29	29	9.450	9.450
220/x	БЕОГРАД	5	5	12	12	2.700	2.700	100%
	БОР							
	ВАЉЕВО	5	5	8	8	1.081,50	1.081,50	100%
	КРУШЕВАЦ	2	2	4	4	800	600	75%
	НОВИ САД	2	2	6	6	1.050	1.050	100%
	УКУПНО		14	14	30	30	5.631,50	5.431,50
110/x	БЕОГРАД	4	4	7	7	483,5	483,5	100%
	БОР	1	1	1	1	10	10	100%
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	71,5	71,5	100%
	КРУШЕВАЦ			2	2	40	40	100%
	НОВИ САД			1	1	20	20	100%
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100%
УКУПНО		7	7	16	16	716,5	716,5	100%
У	БЕОГРАД	16	16	29	29	6.783,50	6.783,50	100%
К	БОР	3	3	3	3	460	460	100%
У	ВАЉЕВО	6	6	11	11	1.153,00	1.153,00	100%
П	КРУШЕВАЦ	7	7	16	16	3.940	3.740	95%
Н	НОВИ САД	6	6	14	14	3.370	3.370	100%
О	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100%
	УКУПНО	39	39	75	75	15.798,00	15.598,00	99%

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу укупан план за 2017. годину.

Према плану до краја 2017. године капацитети ЕМС АД ће се повећати за 200 MVA и то уградњом два нова трансформатора 220/110 kV, снаге 250 MVA уместо постојећих снага 150 MVA у оквиру реконструкције ТС Крушевац 1.

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2017. године износи 10.558,64 километара. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 9.506,41 km.

Погон преноса	110 на 35 kV		110 kV			220 kV		400 kV		30.09.17.	План 31.12.2017	Степен реализације
	I систем. km	II систем. km	I систем. km	II систем. km	III систем. km	I систем. km	II систем. km	I систем. km	II систем. km	km	km	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Београд		41,17	725,33	519,45	1,46	231,39	84,45	352,32	17,17	1.972,74	2.108,28	94%
Бор	26,11	34,7	455,14	43,81				235,85		795,61	795,61	100%
Ваљево	15,72		774,31	224,49		940,53	15,39			1.970,44	1.970,44	100%
Крушевац	102,92		1.451,87	177,7		266,74		536,64		2.535,87	2.542,95	100%
Нови Сад			1.312,33	76,11		306,09		484,58	2,84	2.181,95	2.181,95	100%
Обилић-ЕМС			49,8							49,8	49,8	100%
ЕМС без КиМ	144,75	75,87	4.768,78	1.041,56	1,46	1.744,75	99,84	1.609,39	20,01	9.506,41	9.649,03	99%
Обилић-УНМИК			563,16	14,51		285,1	9,9	179,56		1.052,23	1.052,23	100%
Укупно	144,75	75,87	5.331,94	1.056,07	1,46	2.029,85	109,74	1.788,95	20,01	10.558,64	10.701,26	99%

Према плану, до краја 2017. године планирана је промена капацитета ДВ на напонском нивоу 400 kV (135,54 км) на подручју погона преноса Београд (повећање (2 X 68 km) на 400 kV напону ТС Панчево 2 – граница Румунија).

У четвртном кварталу 2017. планирано је повећање капацитета ДВ на подручју погона преноса Крушевац од 7,08 км.

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу укупан план за 2017. годину.

1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2017. године

Укупна преузета енергија за I-IX 2017. годину износила је 29.511 GWh без података за Косово и Метохију што је за 2% мање од количине преузете енергије у односу на план.

Губици у преносу без података за Косово и Метохију износе 613 GWh. Просечна стопа губитака за период I-IX 2017. године износи 2,08% и за 10% је нижа од планиране.

Процена губитака за 2017. годину извршена је на основу историјских укупних губитака у преносном систему.

Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ)

Елементи	Остварено I-IX 2016	План 2017	План I-IX 2017	Остварење I-IX 2017	Индекс	
1	2	3	4	5	5/4	5/2
Укупно преузета енергија	30.239	41.255	30.173	29.511	98	98
Губици у преносу	655	969	701	613	87	94
Испоручена енергија	29.584	40.286	29.472	28.898	98	98
Стопа губитака у преносу	2,17%	2,35%	2,32%	2,08%	90	96

Испоручена електрична енергије у GWh (са подацима за КиМ)

Елементи	Остварено I-IX 2016	План 2017	План I-IX 2017	Остварење I-IX 2017	Индекс	
1	2	3	4	5	5/4	5/2
Укупно преузета енергија	34.826	47.301	34.537	34.032	99	98
Губици у преносу*	/	/	/	/	/	/
Испоручена енергија	34.171	46.332	33.836	33.419	99	98
Стопа губитака у преносу	/	/	/	/	/	/

*не располажемо подацима о губицима у преносу на подручју Косова и Метохије

2. Финансијски показатељи за I-IX 2017. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 30.09.2017. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 30.09.2017. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 91.948 милиона динара и 1% су већа од планираних.

Стална имовина 30.09.2017. године износи 84.229 милиона динара и 2% је мања од планиране.

Обртна имовина 30.09.2017. године износи 7.719 милиона динара, што је за 40% више у односу на план, односно за 2.204 милиона динара у односу на планирану. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због осталих краткорочни финансијских пласмани који су већи за 1.084

милиона динара и готовине и готовинских еквивалента који су већи за 1.006 милиона динара због одступања у планираној и реализованој динамици орочавања и разорочавања слободних новчаних средстава.

Пасива

Према стању 30.09.2017. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 91.948 милиона динара и 1% су већи од планираних.

Капитал 30.09.2017. године износи 61.324 милиона динара и за 8% је већи од планираног. До одступања на овој билансној позицији је дошло због већег стања на позицији нераспоређеног добитка.

Дугорочна резервисања и обавезе 30.09.2017. године износе 15.031 милиона динара и мање су за 8%, односно 1.247 милиона динара у односу на планиране. До одступања по овој билансној позицији је дошло због мањег стања на позицијама дугорочних кредита и зајмова у земљи и иностранству.

Краткорочне обавезе 30.09.2017. године износе 11.172 милиона динара и мање су за 19%, односно 2.617 милиона динара у односу на планиране. До одступања на овој билансној позицији је дошло због мањег стања на позицијама пасивних временских разграничења и добављача у земљи.

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив из пословних активности износи 5.140,9 милиона динара и за 1% је већи од планираног за исти период.

Реализовани приливи из активности инвестирања износе 1.624,5 милиона динара и мањи су за 537,7 милиона динара од планираних. До достигнућа је дошло због разлике у планираној и реализованој динамици осталих финансијских пласмана, односно разорочавања слободних новчаних средстава.

Одливи из активности инвестирања износе 3.949,9 милиона динара и већи су од планираних за 75,3 милиона динара, односно за 2% због разлике у планираној и реализованој динамици осталих финансијских пласмана, односно орочавања слободних новчаних средстава, као и мањег одлива у односу на планирани на позицији куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава.

У периоду I-IX 2017. године, Друштво је било ликвидно, солвентно и уредно измиривало обавезе према добављачима и држави.

2.3. Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Укупан приход остварен у периоду I-IX 2017. годину износи 18,6 милијарди динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2017	План I-IX 2017	Остварење I-IX 2017	Индекс	
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I (1-6)	Пословни приходи	24.166.456	17.745.571	17.815.113	74	100
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	15.619.945	11.308.314	11.575.149	74	102
2	Приход од продаје ел. ен. за систем ЕМС (балансна енергија)	5.895.746	4.505.547	4.117.420	70	91
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	2.030.283	1.451.187	1.792.925	88	124
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	99.505	83.799	23.053	23	28
5	Приход од услуга трећих лица	64.147	54.485	47.666	74	87
6	Остали пословни приходи	456.829	342.238	258.900	57	76
II	Финансијски приходи	108.263	99.381	681.683	630	686
III	Остали приходи	206.335	154.751	132.379	64	86
V (I-III)	Укупан приход	24.481.053	17.999.702	18.629.176	76	103

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 17,8 милијарди динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-IX 2017. године остварен је у износу од 11,6 милијарди динара што је за 2% више од планираног износа. Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је за јануар и фебруар 2017. године према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност од Агенције за енергетику Републике Србије од 08.02.2013. (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр.106/2013-Д-1/2), док је од марта месеца 2017. године реализован према новој тарифи на коју је АЕРС дао сагласност 14.02.2017. године (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр. 47/2017-Д-02/1/). Укупна испоручена електрична енергија је мања за 2% од планиране, док је приход од приступа за 2% виши од планираног због веће реализације активне (2%) и реактивне енергије (12%) у односу на планирану за период посматрања.

У следећој табели дате су просечне остварене укупне (брutto) цене за приступ систему за пренос електричне енергије и цене без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу и трошкова системских услуга:

Опис	План I-IX 2017	Остварење I-IX 2017	Индекс
1	2	3	3/2*100
Приход од приступа (000 дин)	11.308.314	11.575.149	102
Трошкови куповине губитака у преносу (000 дин)	3.233.720	2.900.601	90
Трошкови системских услуга (000 дин)	2.023.404	2.055.523	102
Нето приход од приступа (000 дин)	6.051.190	6.619.025	109
Активна испоручена електрична енергија (MWh)	23.823.510	24.122.289	101
Остварена просечна бруто цена испоручене ее дин/kWh	0,475	0,480	101
Остварена просечна нето цена испоручене ее дин/kWh	0,254	0,274	108

Остварен приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

Тарифни елемент (хиљ. дин)	Тарифни став	План I-IX 2017	Остварење I-IX 2017	Индекс	Учешће
1	2	3	4	4/3*100	6
Активна енергија	Виша тарифа	5.984.918	6.159.549	103	
Активна енергија	Нижа тарифа	1.296.736	1.264.969	98	64%
Активна енергија		7.281.654	7.424.518	102	
Реактивна енергија	(cosfi>=0.95)	1.091.218	944.507	87	
Реактивна енергија	(прекомерна)	25.792	303.522		11%
Реактивна енергија		1.117.009	1.248.029	112	
Активна снага	Обрачунска одобрена)	2.872.570	2.822.047	98	
Активна снага	(прекомерна)	37.081	79.918		25%
Снага		2.909.651	2.901.965	100	
Приход од приступа и коришћења преносне мреже		11.308.314	11.575.149	102	100%

Приходи по основу балансног механизма, балансне одговорности и купопродаје електричне енергије за компензациони програм ЕМС АД остварени су у износу од 4,12 милијарди динара и нижи су за 388 милиона динара у односу на планиране. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је у износу од 1.572 милиона динара и већи је за 282 милиона динара од планираних, односно за 22%. Већи приходи од алокација у периоду I-IX 2017. године су последица изузетно хладне зиме. ЕМС АД је одговоран за

доделу прекограничних преносних капацитета на интерконективним везама електроенергетског система Србије. Приходи зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији остварен је у износу од 221 милиона динара и већи је за 60 милиона динара од планираних, односно за 37%. Приход од услуге транзита по ИТС механизму планира се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-IX 2017. године планиран је у износу од 84 милион динара, а реализован је у износу од 23 милиона динара што чини 28% планираног износа (односи се на студије прикључења за ЈП ЕПС, ВЕ Кривачу, ВЕ Кошаву, ТЕ Никола Тесла, ТС Рудник, ВП Костолац, ВЕ Бела Анта и ВП Ковачица). Динамиком реализације уговора управљају клијенти са којима су уговори закључени, те су одступања од очекиване динамике реализације уговора проузроковала да реализација прихода буде мања од планиране.

Приход од услуга трећим лицима остварен је у износу од 47,7 милиона динара и мањи је за 6,8 милиона динара од планираних за исти период. Највећи део ових прихода односи се на приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту у износу од 27 милиона динара по основу уговора са ЈП ЕПС о регулисању међусобних права и обавеза на активностима усклађивања будућих објеката интервентне заштите ПК Тамнава – Западно поље и ПК Велики Црљени од водних токова Колубаре, Пештана и Враничине и далековода 110 kV бр. 107/1 ТЕ Колубара – ТС Тамнава и бр. 120/1 ТЕ Колубара – ТС Лазаревац, на местима међусобног укрштања

Остали пословни приходи су планирани у износу од 342 милиона динара, а реализовано је 259 милиона динара, што је за 83 милиона динара мање од планираног износа.

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-IX 2017. године остварени су у износу од 681,6 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-IX 2017. године остали приходи су остварени су у износу од 132,4 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-IX 2017. године остварен је у износу од 15 милијарди динара.

2.3.2.1 Пословни расходи

Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу са трошковима ел. енергије (сопствена потрошња) у периоду I-IX 2017. године износе 2.996 милиона динара и мањи су за

341 милиона динара у односу на планиране за исти период 2017. године због другачијих токова електричне енергије од планираних. За првих шест месеци 2017. године, према уговору о продаји електричне енергије за покриће губитака у преносу, губици се набављају по цени од 36,54 евра/MWh, а за период јул-децембар 2017. године закључен је нови уговору о продаји електричне енергије за покриће губитака у преносу, према којем се губици набављају по цени од 44,10 евра/MWh.

Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-IX 2017. године остварени су у износу од 3,7 милијарде динара и састоје се из:

Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије.

Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала у периоду I-IX 2017. године остварени су у износу од 17,9 милиона динара.

Трошкови инвентара у периоду I-IX 2017. године реализовани су у износу од 34,7 милиона динара.

У периоду I-IX 2017. години трошкови ЛЗО (личне заштитна опрема) реализовани су у износу од 5,9 милиона динара.

Гориво и мазиво за транспортна средства и ауто гуме у употреби, за период I-IX 2017. години реализовани су у износу од 48 милиона динара.

Остала енергија за период I-IX 2017. године остварена је у износу од 15,3 милиона динара.

Инвестиције у сопственој режији, за период I-IX 2017. године реализоване су у износу од 12,3 милиона динара.

Трошкови одржавања за извештајни период остварени су у износу од 681 милиона динара.

Трошкови амортизације за извештајни период остварени су у износу од 2,5 милијарде динара.

Укупни трошкови запослених за период I-IX 2017. године остварени су у износу од 1,9 милијарде динара.

Укупни трошкови осигурања за период I-IX 2017. године износе 171 милиона динара.

Трошкови за обавезе према држави у складу су са законским прописима и реализовани су у периоду I-IX 2017. године у износу од 249 милиона динара.

Порез на имовину за период I-IX 2017. године реализован је у износу од 104 милиона динара.

Накнада Агенцији за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и износи 81,4 милиона динара за период I-IX 2017. године.

Трошкови системских помоћних услуга у периоду I-IX 2017. године остварени су у износу од 2,06 милијарди. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама системских услуга коју је утврдила Агенција за регулаторни период (Одлуком о ценама помоћних услуга у електроенергетском систему АЕРС 673/2016-Д-02/1 од 26.12.2016)

Остали пословни расходи за период I-IX 2017. године износе 465,6 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-IX 2017. године остварени су у износу од 302 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-IX 2017. године остали расходи остварени су у износу од 51,8 милиона динара.

2.4. Резултат пословања

За период I-IX 2017. године остварен је укупан добитак у износу од 3.449 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 2.989 милиона динара
- позитиван резултат из односа финансирања од 380,1 милиона динара
- позитиван резултат из осталих односа од 80,6 милиона динара

Ред.бр.	Опис (у 000 дин)	План	План	Остварење	Индекс	
		2017	I-IX 2017	I-IX 2017	4/2*100	4/3*100
	1	2	3	4		
I	Пословни приход	24.166.456	17.745.571	17.815.113	74	100
II	Пословни расход	21.860.954	16.186.721	14.826.568	68	92
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	2.305.501	1.558.849	2.988.545	130	192
III	Финансијски приходи	108.263	99.381	681.683	630	686
IV	Финансијски расходи	587.188	429.929	301.575	51	70
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-478.925	-330.548	380.112	-79	-115
V	Остали приходи	206.335	154.751	132.379	64	86
VI	Остали расходи	84.013	29.469	51.751	62	176
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	122.322	125.282	80.628	66	64
VII	Укупан приход	24.481.053	17.999.702	18.629.176	76	103
VIII	Укупан расход	22.532.155	16.646.119	15.179.891	67	91
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ –Добитак пре опорезивања	1.948.898	1.353.584	3.449.285	177	255

Нето добитак за период I-IX 2017. године је 2.853 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-IX 2017. године инвестиције су реализоване у износу од 3,1 милијарде динара.

Најзначајније реализоване инвестиције у области енергетике за период I-IX 2017. године односе се на следеће пројекте:

	<i>у 000 дин.</i>
ДВ 2 кс 400кВ Панчево 2 - граница Румуније	1.388.378
ТС 400/220/110кВ Панчево 2, реконструкција	213.654
ТС 220/110кВ Бистрица	120.138
ТС 220/110кВ Србобран -реконструкција у ТС 400/220/110 кВ	119.239
ТС 220/110/35кВ Крушевац 1 -реконструкција РП 220кВ, РП110кВ и РП35кВ, и замена два трансформатора 250МВА	96.907
ТС 400/220/110кВ Смедерево 3 - Изградња РП 400кВ и реконструкција РП 110кВ	74.221
ТС 400/220 кВ Обреновац, адаптација	72.878
ДВ 110 кВ број 115/3 Чачак 2 - Чачак 1, реконструкција	49.201
Набавка хаваријских стубова	47.850
Објекти ЕМС АД, Легализација електроенергетских објеката и неенергетских	42.951
ДВ 2х110кВ бр.101АБ Београд 3 - Костолац, реконструкција и адаптација	42.445
ДВ 220 кВ број 213/1 ТС Бајина Башта- ТС Обреновац, адаптација	40.411

Најзначајније реализоване инвестиције у информационо телекомуникационе технологије у периоду I-IX 2017. године односе се на:

	<i>у 000 дин.</i>
Ревитализација и надоградња BARCO видео зида у НДЦ	61.681
Имплементација софтвера за управљање имовином (ЕАМ)	58.215
SAP портал	46.891
Ревитализација и надоградња SCADA/EMS система у НДЦ	37.035
Набавка система за управљање документацијом	35.335
Платформа за менаџмент оптичке инфраструктуре	29.870
Синоптика у РДЦ Нови Сад	22.783
SAP Sourcing модул	19.485
Надоградња SAP ВРС решења	21.250

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

Трошкови одржавања

Трошкови одржавања у периоду I-IX 2017. године остварени су у износу од 681 милиона динара.

5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је у јануару и фебруару 2017. године према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 08.02.2013. године (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр.106/2013-Д-1/2), а у марту 2017. године према новој тарифи на коју је АЕРС дао сагласност 14.02.2017. године (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр. 47/2017-Д-02/1)

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

<i>Тарифе</i>	<i>Једин. мере</i>	<i>Цена у дин. по јединици мере према одобреном МОП (01.03.2013)</i>	<i>Цена у дин. по јединици мере према одобреном МОП (01.03.2017)</i>
Одобрена снага	kW	37,5638	45,1823
Прекомерна снага	kW	150,2554	180,7292
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,3303	0,3719
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,1651	0,1859
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,1399	0,1783
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,2798	0,3566

У следећој табели дате су просечне годишње укупне (брutto) цене за приступ систему за пренос електричне енергије и цене без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

<i>Опис</i>	<i>Одобрени ниво цене од 01.03.2013.</i>	<i>Одобрени ниво цене од 01.03.2017.</i>
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,435	0,486
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,182	0,272

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

Опис	Једин. мере	Одобрена тарифа 01.03.2013	Одобрена тарифа 01.03.2017
Нето пренос	дин/КWh	0,182	0,272
Системске услуге	дин/КWh	0,06	0,08
Губици	дин/КWh	0,191	0,126
Регулаторни трошкови	дин/КWh	0,00277	0,00345
Укупно	дин/КWh	0,435	0,486

6. Констатације

У периоду I-IX 2017. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 3.449 милиона динара који је 2,5 пута већи у односу на планирани резултат у истом периоду. Нето добитак за период I-IX 2017. године је 2.852 милиона динара.

На бољу реализацију укупног резултата у односу на планирани резултат највише су утицали:

- позитивне курсне разлике и приходи по основу ефеката валутне клаузуле - већи су за 626 милиона динара од планираних
- приход од услуга алокација прекограничних преносних капацитета - већи је за 281 милиона динара од планираних
- мање остварени трошкови одржавања у односу на планиране за 272 милиона динара
- мање остварени трошкови електричне енергије за покриће губитака у преносу у односу на планиране за 333 милиона динара
- мање остварени трошкови негативних курсних разлика и расхода по основу ефеката валутне клаузуле односу на планиране за 150 милиона динара

У периоду I-IX 2017. године предузеће је било ликвидно, солвентно и уредно измиривало обавезе према добављачима и држави.

В.д. директора ЕМС АД

Јелена Матејић, дипл. економиста